

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 " — "
Negyed évre	1 " 50 "
Egyes szám ára	6 "
Külföldre egy évre	8 " — "

Ezen lap megjelenik
hetenként kétszer
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos garmond-
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyílttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltnék.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁBAN:

Sprencz György szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetmények, nyílttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenként jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő áraknál előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavart ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzeket kérjük Kézdi-Vásárhelyre a kiadó-hivatalba küldeni.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

A tanév végén.

Csik-Szereda, 1886. június 21-én.

Minden ember örül, meglegedett, ha fáradságának szép eredménye van. Minden évben ismétlődik egy, gyermekeinkre és reánk nézve fontos eredmény.

Az évi zárvizsgálat közvetlenül a gyermek és közvetve a szülő törekvésének a bírója; nemcsak az ifjú látja abban egy tanévi munkálkodásának sikerét, hanem a szülő is önkénytelenül számot vet a lefolyt 10 hónap alatt gyermeke érdekében tett, vagy kevésbé megfelelően végrehajtott dolgokkal.

Igen jól tudjuk azt, hogy sok szülő sajátos foglalkozása miatt nem szentelhet gyermeke iskolai előmenetelére kellő időt; hogy van sok szülő, a ki ráérne az iskolával karöltve gyermekének egész életére a boldogságot megteremteni; de nem teszi, mert azt hiszi, hogy a gyermekért iskolai tekintetben teljesen a tanító felelős.

A tanító teljes erejével törekszik a tudományok világos terjesztésére, a tanulási kedvnek felébresztésére és fentartására. A míg a növendékek $\frac{7}{10}$ — $\frac{8}{10}$ -nél önfeláldozó munkássága mind előmenetel, mind magaviselet tekintetében a kívánt célt többé-kevésbé eléri, addig $\frac{2}{10}$ — $\frac{3}{10}$ -nél nem.

Ennek sok oka lehet:

a) „A hány ház, annyi szokás“, tartja a közmondás; a nevelésre vonatkozólag azt mondhatnók: a hány szülő, annyiféle a nevelési mód. Egyik növendék jó, a másik rossz nevelésben részesül. A jó tanító tapintatos eljárás mellett mindig biztosan következtet a gyermek házi nevelésére; azt mondhatjuk: a gyermek életében megismeri az egész család életét. Igyekszik is erre minden lelkiismeretes tanító, hogy a gyermek lelki nevelésénél a szerzett tapasztalatoknak hasz-

nát vegye. És még is minden erőlködés dacára némely növendék a magaviseletről, némely pedig a tantárgyakból rossz érdemjegyet nyer.

b) Egyik oka az elégtelen osztályzatnak a gyermek nehéz felfogása lehet. Ezen esetben a szülők igen jól teszik, ha teljes megnyugvással osztály-ismétlésre utasítják gyermeküket.

c) Némely gyermek szorgalom-hiány, hanyagság miatt nyer elégtelen osztályzatot. Ezen esetben a gyógyszer az osztály-ismétlés, a szorgalom felébresztése, szoktatás a szorgalomra.

A szülők kötelessége az évi zárvizsgálaton megjeleneni. Ha a szülő nem érdeklődik gyermeke sorsa iránt első sorban, azt kérdezzük, hogy ki legyen tehát az?

A gyermek örömmel jelenik meg az évi zárvizsgálatokon, az atya és anyja megjelenése fokozza örömét. A jó ifjában fokozottabb mértékben van meg ezen öröm.

Nem úgy áll a dolog a hanyag és rossz tanulóval. A vizsgálat erre nézve kín, a szülők megjelenése félelmet támaszt benne.

Menjenek a szülők a vizsgálatra; győződjenek meg ott a tanító részrehajlatlan igazságszeretetéről.

Minden apának és anyának közös gyengéje van. Bármilyen hanyag és rossz gyermeke, nem akarja belátni a tanító előtt, mert idegennek és nem testvérnek tekinti a nevelés és tanítás nehéz munkájánál. A szülő átérzi azt önmagában, hogy gyermeke nem jó, hogy jobb lehetne stb.

Bizalommal forduljunk gyermekeinknek utánunk legjobb akaratu vezéréhez, tanítójához.

Ha a miveletlen apa, anyja fargatlan és kiméletlen kifejezéseivel keseríti legjobb felebarátjának, a tanítónak életét, az menthető; hanem, ha egy mivelt atya vagy anyja a zárvizsga után szenvedélylyel kitör: „gyermekemet meghuktatta N. N. tanár, tanító vagy tanítónő boszúból!“ — ez már nem menthető még a fentebb említett szülői gyengével sem.

Minden mivelt ember ráér havonként kétszer gyermekére egy-egy félórát fordítani. Méltóztassék elszélni a tanár- és tanítóhoz s a gyermek előmeneteléről tudomást szerezni, a részrehajlatlan jó tanítótól tanácsot kérni; az elfogulatlanul fogja nézeteit elmondani.

Persze, most már késő! De szükségesnek tartottam ezt elmondani; a jó szándéku és erős akaratu szülő a jövőben hasznát veheti.

Ez nekem erős és szent meggyőződés.

sem. Mindig szerencsésnek tartottam s tartom magamat, ha gyermekem tanítójával csak egy-egy félórán át lehetek együtt és beszélhetem meg a teendőket. Az eredmény csak jó lehet.

Időszerűnek tartottam ezen alkalommal a szülők gondolkodását az elmondottakra felhívni.

Hugor.

A jövő háborunk. Berlinből sürgönyzik: A „Kreuzzeitung“ kétségbe vonja, hogy Ferencz József király Boszniába készül. A „Berliner Tageblatt“ ellenben azt írja, hogy Ausztria-Magyarország rendszeresen készül a jövő eshetőségeire. Ausztria-Magyarország bizonynyal semmi lépést sem tenne Németország hozzájárulása és a porta beleegyezése nélkül. Érdekeit azonban minden esetben meg fogja védeni, ha az orosz keleti politikája megváltozik. Ausztria-Magyarország ellenintézkedéseket készít a bulgáriai orosz akcióval szemben és a Boszniát illető lépések nem az egyetlen ellensúlyozás, a mely Oroszországnak szól.

A vámháboru.

Pherekyde, a romániai külügyminiszter, a kamarába a svájci kereskedelmi szerződés fölött folyt vita közben oly nyilatkozatokat tett, melyeket Ausztria-Magyarország kereskedelmi érdekeinek szempontjából is fontosnak kell tartani.

Ismételten felmerült ugyanis az a kérdés, vajon az osztrák-magyar-román kereskedelmi szerződés vámtételei a szerződés megszűnése következtében Németország, Olaszország, Anglia s a Romániával szerződési viszonyban álló többi államokra nézve is megszűntek-e érvényesek lenni? Különböző célzásokból meg lehetett érteni, hogy Románia kormánya ezt a nézetet vallja, s most, Pherekyde nyilatkozatai után, már bizonyosnak is lehet venni.

A romániai miniszter azt mondta ugyanis, hogy Romániának jelenleg két tarifája van: egy szerződési és egy autonóm tarifája. Az első csak 111 cikket tartalmaz, míg a más 500 cikket az autonóm tarifa-törvényhozás tetszésére van bízva. Az említett 111 cikkből 81 a Németországgal kötött kereskedelmi szerződésben van megjelölve, 26 az angol-román, 2 az olasz-román és 2 a belga-román kereskedelmi szerződésben szerepel. Azokról a cikkekről van szó, melyek számára az említett kereskedelmi szerződésekben speciális vámtételek vannak.

A romániai kormány mérvadó felhivatalos lapja cikket ír a külügyminiszter nyilatkozatáról s ezeket mondja: „Nagy tévedés volt azt hinni, hogy azok az államok, melyek Romániával legtöbb kedvezményes kereskedelmi szerződést kötöttek, az 1875. évi egyezmény tarifáját az egyezmény megszűnése után is élvezni fogják. Előbbi szerződési tarifánk ama cikkeken kívül, melyek az Ausztria-Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződésben meg voltak jelölve, más cikkeket is tartalmaz, melyek szerződésekkel Németországnak, Angliának, Olaszországnak és Belgiumnak biztosítottak. Ennek

következtében szerződési tarifánk az 1875. évi egyezmény megszűnésekor számos cikktől könnyebbült meg, melyek az előbb említett többi államokkal kötött szerződésekben nem voltak.“

E most már hivatalosan konstatált tények Ausztria-Magyarország érdekeire nézve annyiban fontosak, hogy számos cikket illetőleg más, Ausztria-Magyarországgal versenyző államok sem részesülnek Romániában jobb bánásmódban, mint mi. Románia osztrák és magyar árukra a tarifá général tétélelt alkalmazza, de még eddig nem élt azzal a jogával, melynél fogva a tétéleket még 30 százalékkal felemelhették.

A „B. H.“ következőket írja: Brassóban és vidékén már is keservesen érzik az iparosok a romániai határzár életét. Száz meg száz iparos van kereset nélkül, tömegesen kéri az utleveleket és mennek Romániába. A magunk kezével fogjuk megverni magunkat, ha a kormány akadémikus rendeletek kibocsátása helyett haladéktalanul segítségére nem siet az erdélyi iparosoknak megrendelésekkel, pénzzel, előleggel, árucarnok felállításával. Az önségelyre, új minták felkarolására, új piacok foglalására csak úgy képes a tökeorőben szegény erdélyi ipar, ha előbb erőt és időt ad neki az ország arra, hogy magán segíthessen. A kormány támogatása teremtheti meg az önségely feltételeit. A helyzet annál súlyosabb keleti határszélünkön, mert az iparosok mellett a gazdákat is elemi csapás sújtja a romboló árvizekkel. A románok minden erejüket felhasználják új kereskedelmi összeköttetések létesítésére. Most Franciaországgal foly erősen az egyezkedés. A Dunán pedig az újja szervezett orosz Duna gőzhajózársaság iparkodik magához ragadni a román, bolgár, szerb forgalmat, egyre-másra építi az állomásokat, a tárházakat, a kikötő hidakat és szorítja le az Al-Dunáról a vámpolitika által különben is visszavonulásra kényszerülő Duna gőzhajózársaságot. Az országokat elkülönítő vámpolitika a népeket is elfordítja egymástól. Ez a vámháborúnak legsúlyosabb csapása. Kelet szövetsége helyett Kelet gyűlöletét neveli nagyra a vámháboru és szomszédainkat a muszka érdekkör felé tereli. Ugy hirlík, hogy Pherekyde román minisztert Campineanu váltaná fel a bársonyszéken, ha létrejön Franciaországgal a kereskedelmi szerződés. Pherekyde szakította meg velünk a kereskedelmi szerződés tárgyalásait. Talán utódja arra való lenne, hogy újból felvegye a megszakadt fonalat. A szerződéses állapotok minden barátja ohajtja, hogy úgy legyen. Mindnyájunkra jobb a béke, mint a báboru.

A Romániával folytatott vámháboru által fenyegetett erdélyi iparosok érdekében a kereskedelmi miniszter szerdán a brassói főispánt leiratilag felhívta, hogy lehető leggyorsabban eszközölje ki, hogy az ottani iparos-körök, névszerint az iparkamara és az érdekelt iparos-egyesületek bizalmi férfiakat válasszanak egy nagy központi kereskedelmi ügynökség létesítése céljából, melynek feladata lesz egyfelől fogyasztó piacokat keresni a különféle erdélyi ipartermékeknek, másfelől pedig az iparosoknak a szükséges mintákat és megrendeléseket megszerezni. Ez árukra, melyek csak az

esetben lesznek az eladásra biztosan alkalmasak, ha azok az egyes fogyasztó területek számára a beszerzendő mintáknak megfelelően állíthatnak elő, esetleg nehézség nélkül kölcsön is fog nyújtani. A főfeladat most abban fekszik, hogy az eladásra valamely közvetítő közeg létesítésével, a mi éppen a központi kereskedelmi ügynökség felállításával szándékolatuk elvért. Az ügynökség költségeit egyelőre az állam fedezné. A posztógyárosok részére szükséges zsigágyapjunak, valamint a bőröknek Orosz-Beszarábiából való behozatalát a kormány szigorú állategészségügyi rendszabályok szemeltartásának kötelezettsége mellett az orsovai vámhivatalon át megengedte.

A csikszeredai önk. tűzoltó-egylet közgyűlése.

Csik-Szereda, 1886. június 20-án.

Tűzoltó-egyletünk ma tartotta meg első rendes közgyűlését, melyet Becze Antal főparancsnok igen érdekes — a tűzoltó-egylet történetére vonatkozó — szép beszéddel nyitott meg.

A Nagy Sándor alparancsnok által szerkesztett és felolvasott évi jelentést következőkben adjuk:

„Tisztelt közgyűlés!

Midőn ezelőtt 1 évvel az önk. megtisztelő bizalma folytán a csikszeredai önk. egyesület tisztikara a felsőbb jóváhagyási záradékkal ellátott alapszabályok értelmében megalkult; ezen tisztikar, melynek nevében az évi jelentést előterjeszteni bátorodom, nem csekély aggodalommal vette gyenge vállaira azon terhet, mely már csak a kezdet nehézségeinél fogva is igen súlyosnak mutatkozott.

De még is átvettük a terhet férfias elszántsággal és azon öntudattal, hogy emberi erőnkhez és tehetségünkhöz képest emberbaráti, közbiztonsági, sőt még vagyonsodási tekintetből is oly nemes és humánus egyesületünk szent céljait diadalra emelkedni segítsük; és átvettük különösen azon reményben, hogy céljaink kivételében nemcsak a t. alapító, pártoló és működő tagokra számíthatunk, hanem azon lelkesedés és ügybuzgalom, mely egyesületünk iránt az alakulás eszméjének első megpendítésétől a szabályszerű megalakulás percéig minden oldalról tapasztalható volt, mely kiterjedtebb leendő és így feladatunkban annál könnyebben haladhattunk előbbre, mert tudtuk és hittük, hogy egy tűzoltó-egyesület szervezéséhez a társadalom folytonos és élénk érdeklődése anyagi és erkölcsi támogatás, ügybuzgalom, kitarítás szükséges.

Hogy ezen lelkesedés és élénkség az első alakulás idejében csakugyan szépen nyilvánult, kitűnik abból, hogy alapító tagnak mindjárt beiratkozott 25 egyén, pártoló tagnak pedig 71 egyén, a mi alapszabályaink értelmében 6 évi időtartamra összesen 926 frtot képvisel; működő tagnak pedig beiratkozott 67 egyén.

Mind e mellett is hogy ily csekély pénzüsszeggel egy tűzoltó-egyesület szervezését még csak megkísérlni sem lehetett volna, igen könnyű belátni, miért is legelső kötelességünknek tartottuk Csikmegye t. törvényhatósági bizottságát, Csik-Szereda város közönségét és az egyez — e vidéken érdekelt — tűzbiztosító társulatok igazgatóságait egyesületünk segélyezésére felkérni, melynek eredménye az lett, hogy Csikmegye t. törvényhatósági bizottsága mult 1885-ik évre egyelőre 200 frt segélyt szavazott meg és azt egyesületünknek ki is utalványozván, kezünkhöz vettük; s reméljük, miszerint jövőben is támogatását és segélyezésétőlünk megvonni nem fogja. Csik-Szereda város képviselőtestülete pedig 3 évi időtartamra évenként 200 frtot szavazott meg segélyezésünkre, melyből már 400 frtot kezünkre is vettünk, mihez még az is járul, hogy nevezett város képviselősege addigi tűzoltó szereit s laktanya helyiségül 2 szobát rendelkezésünkre bocsátott.

Fogadják a nagylelkű támogatók egyesületünk érdekében tett ezen áldozatkészességükért e helyen is hálás köszönetünket.

A segélyezésre felkért tűzbiztosító társulatok sajnálatunkra még ez ideig segélyezésre kilátást sem nyújtottak.

Estélyek, szinelőadások, mulatságok és egyéb adakozásokból idáig begyűlt 284 frt 47 kr, a mi oly rövid időt véve tekintetbe, oly tekintélyes összegnek mondható, melyből egész nyugodtsággal és méltó hálával vonhatunk le jövőre nézve következtetést az iránt, hogy társadalmi viszonyainkhoz képest egyesületünk létjogosult.

Ily anyagi állapotok mellett, főképp pedig a jövőben vetett remény és az ismét fejlődésnek indult lelkesedés alapján fogtunk hozzá a működő tagok egyéni felszereléséhez s a beiratkozott működő tagok számára megfelelőleg megrendeltünk Walser Ferencz budapesti gyárostól:

1. Egy mozdony fecskendőt 5 drb kender-tömlővel, 10 drb összekötő ércsavarral, 1 fakalapáccsal, 1 ólajozó kannával, 1 csavar-kulccsal, 2 sugárcsővel, 1 kettős osztó csavarral, 4 sugárcsőszállal, 1 szűrőnyel és 6 fa-ruddal felszerelve, melyeknek értéke 985 frt; 2) 2 drb fő- és alparancsnoki sisakot, 46 db tiszt és legénységi sisakot, 10 db löszőrforgóval s 50 drb sisak-czimerrel, összes beszerzési ára 365 frt 60 kr; 3) 44 drb tiszt és legénységi baltát, beszerzési ára 190 frt 50 kr; 4) 48 drb tiszt és legénységi övet s szükséges csattokkal, beszerzési ára 202 frt; 5) egy riadó-kürtöt zsinor és bojtokkal, beszerzési ára 9 frt 50 kr; 6) egy jelző kürtöt lánczozal, ára 5 frt 50 kr; 7) 6 drb nyírtó sipot lánczozal, ára 4 frt 80 kr; 8) 10 darab mázó lámpát, ára 28 frt; 9) 38 drb kötelet, melynek ára 155 frt 50 kr; 10) 1 drb főparancsnoki nyírtó sipot, ára 3 frt 20 kr; 11) 18 drb kender vedret, ára 39 frt 60 kr; 12) 176 drb gallérjelvényt, ára 24 frt 35 kr; összesen 2013 frt 55 kr beszerzési értékben.

Ezen összegben azonban nem foglaltatik a megrendelt tárgyaknak szállítására különböző időkben kifizetett s a pénztári számadásban részletesen kimutatott összeg.

A fennebbi 2013 frt 55 krból készpénzben kifizettünk 672 frt 54 krt és így fizetetlen maradt 1344 frt, mely különböző időkben lejárandó s a fő- és alparancsnok urak által girált váltókkal fedeztetett, s így tartozásunk ez idő szerint 1344 frtot teszen.

A működő tagok közé eredetileg becsatlakozott mindenike a fogadalmat maig sem tévén le, csakis 40 drb sisak, 18 drb mázó-balta, 12 drb szivattyus-balta, 20 drb mázó-kötél, 8 drb tiszt balt, 8 drb tiszt öv, 8 drb sip, 1 drb kürt, 3 drb rendfentartó köté, 18 drb mázó öv, 12 drb szivattyus öv, 7 drb lámpa osztatt ki, melyek közül 3 működő tag eltávozás folytán az egyesületből kilépén, a részükre kiosztva volt szerelvények a szertárba vissza adattak.

A szerelvények és tűzoltó-eszközök szállítási nehézségek miatt későn érkezvén meg, a gyakorlatokat is csak későn kezdtük meg; mind a mellett gyakorlatot tartottunk 8-szor, mely leginkább a szivattyukezelés, vízszerezés, menet és egyéb elméleti dolgok fejlesztésére volt irányulva, miután mázó szerelvényeink csak később lettek megrendelve s ezen szakmában eszközök nélkül csakis elméleti oktatásokat tarthattunk.

Disz-kivonulást tartottunk kettőt, egyiket az egyesület május 30-iki májális ünnepélyére, másikat pedig a megyeház alapkövének elhelyezési ünnepélye alkalmából, mindkettőt a kellő rendben és díszben; színházi őrsg kirendeltetett 12-szer.

Nem hagyhatjuk azt is említés nélkül, hogy a működő tagok technikai képzetése céljából a mai kor kívánalmának színvonalán álló szaktanítóról gondoskodni kívántunk, — és e tekintetben a győ.-sztmiklósi önkéntes tűzoltó-egyesület kiváló szakképzettségű alparancsnokát, Ferenczy István urat megnyervén, szíves volt minden díj nélkül a költséges utat és fáradságot megtéve, a kellő szaktanításokat teljesíteni, melyért parancsnokságunk jegyzőkönyvileg köszönetét külön kifejezte, — és fogadják e helyen is hálás köszönetünket.

Van szerencsénk továbbá a t. közgyűlés előtt azt is bejelenteni, miszerint a mázó osztálynak egy 3 karu angol tolólétrára és egy egykaru horgas létrára lévén szüksége, ezeket 54 frt 60 kr beszerzési árban megrendeltük.

Egyesületünk szerelvényeinek megérke-

zése és működésének megkezdése után sem itt helyben, sem pedig a szomszéd községekben tüzeset elő nem fordult.

Végre, mivel a pénztári forgalomról a pénztárnok ur teend jelentést, részünkről a legelső, s talán legnehezebb, de a legreménydusabb évre szóló jelentésünket befejezzük.

(Folyt. következik.)

Egy párbaj-ügy.

K-Vásárhely 1886. június 25.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék ma délelőtt tartotta meg a végtárgyalást Bartha Miklós, az „Ellenzék“ szerkesztője, és Málík József, a „Székely Nemzet“ szerkesztője között fenforgó párbaj-ügyben.

Ez az első párbaj-eset, mely felett a mi törvényszékünk ítelt. Ezen körülmény, valamint a vádlottak iránt való érdeklődés nagyszámú közönséget hozott össze, s a másfél óráig tartó igen érdekes tárgyalás kíváncsiakkal egészen megtelt teremben folyt le.

A párbaj, melylyel annak idejében a fővárosi és vidéki sajtó bővebben foglalkozott, még 1884. március 16-án folyt le, s története, röviden előadva, a következő:

Az 1884. év március havában a Bartha Miklós szerkesztésében megjelenő „Ellenzék“ egy közleményt hozott, mely élesen bírálja a bereczki képviselőválasztásoknál folyó visszaéléseket. Erre március 13-án a „Székely Nemzet“ egy replikával felelt, melyben, a tárgyalagosságtól eltérve, sértő kifejezéseket használ az „Ellenzék“ ellen. Erre Bartha Miklós távirati uton kérte fel Kelemen Lajos megyei tisztú ügyész és Vajna István árvászeki jegyző urakat, hogy nevében kérjenek elégtételt a „Sz. N.“ szerkesztőjétől. Málík József Bogdán Ártur és Brandtner hadnagy urakat jelölte meg segédekül. A tárgyalások megindultak, azouban — a segédek igyekezete dacára — békés megoldásra nem vezethettek. Málík kinyilatkoztatta, hogy a kérdéses cikket nem ő írta; de nem volt hajlandó kiadni lapjában a Bartha által ajánlott azon nyilatkozatot, hogy a sértő cikk tudtán kívül csuszott be lapjába és sajnálja, hogy ez megtörtént. A cikk írója, Dr. Cseh Károly, ki akkoriban Kézdi-Vásárhelyt lakott, értesülvén a kihívásról, távirati uton nyilatkozott, hogy ő a közlemény szerzője; azonban ez valószínűleg nem jutott Bartha M. tudomására (a mint a végtárgyalás rendén is állította), s így a szerkesztővel szemben tartotta fenn kihívását, ki a közleményért a felelősséget különben is előre elvállalta.

A pisztolypárbaj tehát 1884. március 16-án délután a Seps-Szentgyörgy mellett fekvő szemerjai erdőben megtörtént. Huszonöt lépésnyi távolság, 5—5 lépésnyi ávanszázzal lett megállapítva. Ellenfelek egy golyót váltottak és pedig Bartha lött először, de egyik sem talált. Bartha M. — a vizsgálati iratok tanúsítása szerint — még egy lövést akart, de a segédek nem egyeztek bele. Kibékülés nem történt.

Ez a párbaj rövid története.

A törvényszék következőleg alakult meg: elnök: id. Dónáth József törvényszéki elnök; szavazó bírák: Balog Izra és Booskor Mihály; jegyző: Demény Ferencz törvényszéki aljegyző.

A kir. ügyészséget Drágos Elek kir. ügyész képviselte.

Málík József védője Künle József ügyvéd volt.

A végtárgyalás 10 órakor vette kezdetét. Elnök felolvastatja vádlottak naczionaleját, mely szerint Bartha Miklós országgyűlési képviselő, az „Ellenzék“ felelős szerkesztője, 39 éves, ev. ref. vallású, nős, gyermektelen, vagyona van, büntetve nem volt; Málík József polgári iskolai igazgató és a „Székely Nemzet“ szerkesztője, 36 éves, nőtlen, özvegy, 1 gyermek atyja, vagyontalan, büntetve nem volt.

Elnök rendeletére felolvastatik a vádhatározat, mely röviden, világosan adja elő a vád alapjául szolgáló párbaj-esetet. Elnök felolvastatja a párbajról az „Ellenzék“ben megjelent tudósítást is.

Elnök Bartha Miklós-vádlottat felhívja, hogy beszélje el az esetet, miképen történt.

Bartha nyugodt, rokonszenves hangon adja elő, hogy a Seps-Szentgyörgyön megjelenő hírlap 1884. március 13-án megjelent egyik közleménye s annak kifejezései mélyen sértették, miért elégtételt kért a szerkesztőtől. A segédek mindent megtettek az ügy ki-egyenlítésére, de ez nem sikerült. A párbaj megtörtént; mindketten lőttek, de nem találtak. Nem emlékszik, hogy második lövést is kért, hanem ez — akkori lélekállapotában — megtörténhetett. Vádlott a kir. ügyész azon kérdésére, hogy vajjon azon esetben, ha közölték volna vele, hogy a sérelmes cikket Dr. Cseh K. írta, fentartotta volna-e továbbra is Málíkkal szemben kihívását, — nem tud határozott feleletet adni, mert a dolog régen történt s akkori lelki állapotába nem tudja most beleélni magát.

Málík József vádlott előadja, hogy a párbajra okot egy Dr. Cseh K. által írt cikk szolgáltatott. Ő még a kihíváskor kijelentette, hogy a sérelmes közleményt nem ő írta, hanem Bartha erre nem is reflektált. A párbajsegédek minden áron békés elintézt akartak, de ő nem fogadhatta el a Bartha M. által feltettől szabadon nyilatkozatot, mely szerint a kérdéses cikk az ő tudta nélkül csuszott be lapjába, mivel a nyilatkozat nem felelt volna meg a valódi tényállásnak. A párbaj megtörtént; Bartha az 5 lépés ávanszot igénybe vette s először lőtt; ő is lőtt, de nem talált.

Kelemen Lajos és Vajna István, a Bartha M. segédei, s Bogdán Ártur, a Málík segéde, megerősítik vádlottak vallomásait. Brandtner hadnagy tényleges szolgálatban lévén, nem volt megidézhető.

Ezzel a tanubizonyítási eljárás befejeztétén, elnök rendeletére jegyző felolvassa a „Székely Nemzet“-ben megjelent „Bereczki vásár“ című közleményt, mely a párbajra okot szolgáltatott; felolvastattak vádlottak erkölcsi, vagyoni bizonyítványai, az irattári tanusítványok, az országház átirata Bartha M. mentelmi jogának felfüggesztése tárgyában.

Bartha Miklós kérésére felolvastattak a képviselőház egy korábbi határozata is, melyben kiadatása megtagadtatott.

Málík kéri, hogy mivel az „Ellenzék“ által a párbaj lefolyásáról hozott közlemény felolvastatott, olvassassék fel a „Székely Nemzet“ ide vonatkozó cikke is.

Bartha ezt mellőzni kéri, mint feleslegest.

A törvényszék 5 percznyi tanácskozássra félrevonul s aztán elnök kihirdeti a határozatot, hogy a „Székely Nemzet“ közleménye nem fog felolvasatni, mivel Málík J. vádlott ebbeli ohaját a másik közlemény felolvasásakor nem fejezte ki.

Ezek után Drágos Elek kir. ügyész röviden összegezve a vád pontjait, a súlyosító és enyhítő körülmények tekintetbevételével a btk. 296. §. értelmében mindkét vádlottra 10—10 napi államfogházát és a bűnvádi költségekben való elmarasztalást indítványoz.

Bartha Miklós személyesen védelmezte magát. Szép és hatásosan előadott védbeszéből kivonatossan a következőket adhatjuk:

„Közvádló egyedül a törvény hideg betüire támaszkodott, midőn elítéltelemet kéri; pedig ha figyelemre méltatja azon lelki állapotot, melyet egy önérzetes, becsületes embernek egy méltatlanul ejtett sérelem okoz; ha tekintetbe veszi a társadalmi nyomást, mely az embert némely viszonyok között arra kényszeríti, hogy az igazságszolgáltatást elkerülve, maga magának bírája legyen s társadalmilag megállapított szokások szerint szerezzon magának elégtételt: felmentésemet kellett volna kérnie.

A vétkemül betudott párbaj ezelőtt 2 évvel történt, tehát régen volt, elévült, ha formaliter nem is, mivel a vizsgálat állandóan folyt, de tényleg igen. Azon seb, melyet ezen eset a társadalmi jogrenden ütött, behegedett régen, mint behegednek azok a sebek is, melyeket a közelmúltban nagyok és hatalmasok állami intézményeinken, alkotmányunkon büntetlenül ütöttek.

Elmondom a párbaj előzményeit. Az 1884. évben a választások előtt va-

lánk. Én hirlapírói kötelességemnek tartotam minden alkalommal erőiesen felszólalni azon visszaélések, vesztegetés, etetés, itatás ellen, melyeket pártkülönbség nélkül mindenik fél gyakorolni szokott. Kapok egy levelet Háromszékről, melyben többek között az is írva van, hogy „Bereczki eladó”. Legjobb meggyőződéssel engedtem tért e cikkeknek, s vajjon az eredmény nem igazolta-e e cikkek igazságát? Vajjon a bereczki közönség országos érdemeik, fényes hírnevükért választotta-e meg Gr. Toldi-Horváth vagy Lyka Döme urat? Én nem hiszem... Én hitelt adtam a levélnek s megbotránkozásal keltem ki azon lélekvásár ellen, melyet egyesek a legszebb alkotmányos joggal tűznek.

Nem sokára kaptam egy lapot borítékban. Benne volt a cikk, melynek kifejezéseire most is csak felháborodással gondolhatok.

Nem ismertem e lapot; tudtam, hogy létezik és „Székely Nemzet”-nek hívják. Nem olvastam soha, nem bántottam soha, s mégis onnan kellett kapnom azon sérelmeket, mik még most is égetik lelkemet.

(Bartha roppant felindulás között vesz elő egy lapot, szeméi könnyekkel telnek meg s nem tud olvasni. Szakgatott, remegő hangon mondja el azon kifejezéseket, mik őt sértették.)

Akartam törvényes uton elégtételt szerezni, de megelégedhettem volna-e, ha a törvény — a mint több hasonló esetben tapasztaltam — 5 frt pénzbüntetéssel sújtja a sértőt? Minden öntudatos lényben megvan a visszatorlás vágya, mely arra készíti az embert, hogy a sérelem nagyságának megfelelő elégtételt vegyen magának. Hogy mekkora egy sértés rám nézve, csak én magam tudom megbírálni, mert csak én tudom érezni azon fájdalom hevét, melyet az okoz. Hozhatnak törvényt a tolvajokra, rablókra, de a becsület mértékére soha.

Tehát két ut állt előttem: a törvény védelmét igénybe venni, mely esetleg 5 frt pénzbüntetéssel sújtaná a sértőt, vagy a rendes társadalmi szokások szerint megszerezni magamnak elégtételt.

Én az utóbbit választottam.

A törvény fenyegető szava, mely kellehetetlenül sújtja azokat, kik párbajt vívnak, nem jöhetett tekintetbe azon erkölcsi kényszerrel szemben, melyet az uralkodó társadalmi felfogás és saját becsület-érzésem rám parancsolt. Egy hirlapíró, ki a társadalom szolgálatában él s minden kérdést a társadalmi szokások szerint bírál el, nem intézheti minden cselekedetét a törvény hideg szavai szerint, mint pl. egy bíró.

A törvény ítélhet minden vétek vagy bűn felett s csak az egyéni becsület felett nem, és ez némely esetekben magasabb helyeken is elismerésre talál. Hogy országosan ismert példákat hozzak fel, br. Majthényi és Ivánka, Rohonezy és Hyeronimy, gr. Zichy Ferraris Viktor és gr. Károlyi István párbajaira hivatkozhatom, melyeknél Ő Felsége a Király a vádat beszüntette. Államok is viselnek egymással párbajt, pedig nincs több joguk, mint az egyének; hisz egyesek alkotják az államot s a jogforrás itt is az egyén.

Én tudom, hogy a tek. törvényszék nem a holt betűk, hanem meggyőződésének szava után ítél, s azért nyugodtan bízom magamat ítéletére.

A hallgatóság, dacára az elnök intésének, hangos éljenzéssel fogadta a méltóságos nyugalommal, érzéssel, szónoki hévvel előadott beszédet.

Elnök kijelenti, hogy ugyan szabad tért engedett a védelemnek, de nem tartja helyesnek vádlott képviselő ur azon kifejezését, hogy „a veszett ebet le szokták löni”, mivel ez sértő következtetésekre nyújthat alkalmat; nem különben azt sem, midőn vádlott oly sebekre céloz, melyeket nagy emberek ütöttek alkotmányunkon.

Málik József Bartha előbbi szavaira válaszulni akart, de elnök figyelmeztetését köszönettel tudomásul véve, attól eláll s nem akar vádlott társával szemben hasonló gorbászokkal élni.

Bartha kinyilatkoztatja, hogy ama kifejezésével nem célzott vádlott társára.

Ezután Künle József tartá meg rövid védbeszédét Málik József vádlott felett.

Védő ügyvéd csodálkozik a felett, hogy egy párbajtényénél hirlapi cikkek felolvasásába bocsátkozik a tek. törvényszék. Védenének mentségül szolgálhat, hogy ha ő a bevett társadalmi szokások szerint, nem akart mint megbélyegzett ember élni, el kellett fogadnia a párbajt. Bartha urral — mint országosan ismert lovagias érzelmű emberrel — szemben mindenkinek meg kell felelni az elkövetett sértésért. E kényszerhelyzet vitte rá védenézt, hogy a párbajt elfogadják; kéri tehát a tek. törvényszéket, hogy a büntetés kimérésénél a fenforgó enyhítő körülményeket figyelembe venni méltóztassék.

A törvényszék tanácskozára visszavonulván, egy negyed óra múlva kihirdeti az ítéletet, mely szerint Bartha Miklós és Málik József vádlottak a btk. 296. §. alapján 5—5 napi fogházra, a bűnvádi költségeknek egyetemleges s az államfogházi költségek külön való hordozására ítéltetnek.

Bartha Miklós vádlott és a kir. ügyészség megnyugszik az ítéleten, Málik meg felebbvitelt jelent.

A végtárgyalás 12 órakor ért véget.

O.

Szinészet.

Kézdi-Vásárhely, 1886. jun. 25.

Vasárnap (junius 20-án) a közönségnek egy unalmas estéje volt, pedig a szinlap „hirneves” népsziműnek keresztelte Gerő Károlynak „A tunikás leányok” című fércezményét, a melyhez gyarlóságban hasonló darabot még szinpadunkon nem láttunk. Hiába volt minden jó igyekezete a szereplőknek, ez a darab nem volt képes felvillanyozni bár egy percig is a közönséget. Egy-két hatásos jelenet, de az sem az iró érdeme, hanem a derék Polgár né é, ki Dali Eszter szerepét ma fényes sikerrel oldotta meg. Többször elmondottuk, hogy játéka elegáns, finoman árnyalt vonásokban gazdag, öltözékei csinosak: mai játékáról kétszeres joggal tehetjük s örvendünk, hogy mai énekében hangvétele is tisztább, s éneke élvezhető volt, bár a zene ismételt kimondhatatlan gyarló volt. Polgárné kívül ki kell emelnünk Szilágyi Etelkát (Erzsike), ki a falusi leányt valódi gyönyörűségre, jó kedvvel, teljes megelégedésre személyesítette; ma esti játéka ismét csak fokozta ama jó vélemény, melyet tehetsége iránt régóta tápláltunk. Bárdy (Dalárdai Adolf) kitűnő szabó-segéd volt, találóan, hűen alakította; Sziklay (Kvárgli) mulattató szerepében ma is meghódította a közönséget, s még Váradyról is csak az elismerés hangján szólhatunk, mai játéka elég gondosságról tanuskodott. A többi szereplő is sokat buzgólkodott, hanem azért biz e darab megbukott.

Kedden Polgár Gyula igazgató jutalomjátékaul „A bolygó zsidó” adatott. Azon közkedveltség, melynek Polgár ur úgy is mint színész, s úgy is mint igazgató örvend, szép számú közönséget hozott össze, s a megjelentek a szeretet és tisztelet minden jeleivel elhalmozák a jutalmazandót, ki most is, mint mindig, kitűnő, egészséges, jóízű humortól pezsgő játékával viszonzá a közönség rokon-szenves tüntetéseit.

Szerdán szépszámú közönség nézte végig „Boccaccio” előadását. Ezuttal zongora képezé a zenekíséretet, mi csak előnyére vált az előadásnak. Polgárné a czimszerepben sok babért aratott. Mint egy bájos ragyogó tünemény jelent meg a szinpadon, fényt és életet árasztva környezetére; dalai szépek, játéka és alakja meg elbűvölök. Szilágyi Etelka (Fiametta) ma nem volt disponálva. Erősen kellett küzdenie rekedtségével. Ezuttal csak fél sikert jegyezhetünk fel javára. A mai előadás sikerültebb alakjai közé sorolandók Polgár (Lambertuccio) és Tharosszovits (Petronella).

Csütörtökön „A cigányi princez” adatott középszámú közönség előtt. Nem farsasztjuk tollunkat sem a darabban, sem a szereplőkkel bővebben foglalkozni s csupán csak annyit akarunk konstatálni, hogy a szereplők

mindent megtettek arra nézve, hogy a karzat jól mulasson. S célzt is ért.

Vasárnap «Kossuth és Battyányi harcza» fog szinre kerülni. Felhívjuk rá a közönség figyelmét.

Különfélék.

— Áthelyezés. Fekete Miklós honvéd hadnagy, társas életünknek közszeretben álló ifju tagja, K.-Vásárhelyről Deésre helyeztetett át. Nem különben Biskontini Péter hadnagy N.-Szebenbe tetetett át. Igen sajnáljuk a két derék tiszt távozását.

— Nagy Gábor pénzügyminiszteri titkár ur, Kézdi-Vásárhely város egykori országgyűlési képviselője, a mult szerdán és csütörtökön családja körében itthon mulatván, a háromszékmegyei árvaleány-nevelő intézet egy kis ünnepélyt rendezett tiszteletére, mint a ki az intézet alapítója, br. Szentkeresztly oldala mellett munkálkodva, egyike volt azon buzgó emberbarátoknak, kik e szép intézet létesítése körül legtöbbet fáradoztak. Az árvák az intézet udvarán fogadták az árvaház egykori érdemes titkárát; egyik növendék egy csinos üdvözlő verset mondott el és egy virágcsokrot nyújtott át. Nagy Gábor ur, kit láthatólag kellemesen érintett e meglepetés, meghatott hangon mondott köszönetet érte az intézet igazgatóságának, mely az ünnepélyt rendezte.

— A veres kereszt egylet központi igazgatósága a kézdívásárhelyi választmányának megküldötte az uralkodóház 5 tagjának, a Király és Királyné Ő Felsége, Stefánia trónörökösné, József főherceg, Károly Lajos főherceg Ő Fenségeik művészi kivitelű arczképeit. Ezen képek Balogh Gyula főkegyleti pénztáros urnál vannak letéve s onnan darabonként 6 forintjával megvásárolhatók. A legmelegebben ajánljuk a közönség figyelmébe.

— A csikszederdei városi elemi iskolában folyó hó 18-án és 19-én megtartott zárvizsgák oly szép sikert eredményeztek, hogy e helyen is örömmel adunk kifejezést a köz-elismerésnek, melyet Veress Lajos ig. tanító, Hajnó Ignác tanító, Lakatos Mihály és Miklós Kati tanítónők buzgó és odaadó fáradságukért méltán kiérdemeltek.

— Posta. Folyó évi július hó 1-én Homoród fürdőn postahivatal lép életbe, mely a Csik-Szereda és Segesvár között közlekedő kocsi-posta-járáttal személy- és minden postai küldemény szállítását naponként közvetíti.

— Császárok találkozása. Lembergől táviratozzák az „E.”-nek: A Dziennik Polski arról értesül Pétervárról, hogy az orosz czár a lithvániai nagy hadgyakorlatok alkalmával Varsót is meglátogatja. Ez időben Ferencz József császár és király is Galiciában fog időzni s kilátásban van, hogy a két uralkodó találkozni fog.

— Jancsó József gyilkossági bűntügyében a kir. Curia szerdán tartott ülésében véglegesen határozott. Ocsvai Ferencz előadó bíró referálására ugyanis a kir. Curia helybenhagyta a kir. tábla ítéletét, mely szerint Jancsó József a Nagy Sándoron elkövetett szándékos emberölés bűntettéért 12 évi fegyházzal büntetetik.

— Értesítés. A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet növendékeinek folyó évi közvizsgája junius 28-án délelőtt 8—12-ig, délután 3—6-ig az intézet helyiségében fog megtartatni, melyre az intézet ügyei iránt érdeklődő, a szegény kis árvákat pártfogoló és segélyező nemes közönség tisztelettel meghivatik. K.-Vásárhely, 1886. junius 14-én. Székely János ref. pap, iskolaszéki elnök. Nagy Károly, isk.-széki jegyző.

— Meghívó jótékonycélu háziastáncszertélyre. A székely mivelődési és közgazdasági egylet közgyűlése alkalmából a székely-egylet által a székely fővárosban elhelyezett és az egész Székelyföld tulajdonát képező „Székelyföldi iparmúzeum” javára Maros-Vásárhelyt 1886. évi junius hó 27-én a „Transsylvania” disztermében háziastáncszertély rendeztetik, melyre a helyi és vidéki közönséget tisztelettel hívja meg a rendező bizottság. Belépti jegyek ára: személyenként 1 frt. Felülfizetések köszönettel fogadlatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— Összeütközött vonatok. A keleti villámvonattal, mint Bukarestből táviratozzák, megint szerencsétlenség történt. Hétfőn ugyanis nem messze Chitilától összeütközött egy tehervonattal. Mindkét vonatnak számos kocsija összetört s a romok közül számos halottat és sebesültet húztak ki.

— Az evés — fölösleges! Sok nagy dolgot teremtet meg már ez az évszázad, de a legnagyobbat, a 19-ik századhoz igazán méltó fölfedezést, csak most tette meg egy olasz tudós. A fölfedezés részletei, fájdalom, még nem nagyon ismertek, s a velencei lapok a főntebbi czim alatt csak ennyit írnak róla: „Succi afrikai olasz utazó egy olyan növénylikört talált föl, a melynek élvezete az evést teljesen fölöslegessé teszi s a testet mégis egészséges és erős állapotban tartja. A föltalálót, ki most saját magán próbálja e csodálatos élet-ital hatását, éjjel-nappal őrzik, hogy semmiféle táplálékot ne vehessen magához.” — Hihetetlen átalakulások mennek keresztül a világ, ha ez a fölfedezés csakugyan elérné célját. Nem lenne többé semmiféle szociális kérdés, az éhezők seregét jól lehetne tartani egy pár hordóskával ebből az áldott folyadékából, még a legvadabb anarkisták is megelégednének egy pár kupicával. De az anarkisták faja azért mégse veszne ki, kikerülnének ezek akkor a foglalkozásukat vesztett korcsmárosok, hentesek, pékek sorából. Az evés végképen fölöslegessé válván, még a szegény napidíjasok is vigan néznék a napot és tüntető poczakkal sétálgatnának még rögtöni elbocsátásuk után is.

Piaczi árak.

Kézdi-Vásárhelyt, junius 24-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint 6 frt 80 kr
„ (elegy)	— frt — kr
Rozs (tisztá)	3 frt 80 kr
„ (elegy)	— frt — kr
Arpa (tisztá)	3 frt — kr
„ (elegy)	2 frt 25 kr
Zab	2 frt 25 kr
Törökbuza	4 frt 80 kr
Kása (köles)	7 frt — kr
„ (árpa)	24 frt — kr
Borsó	5 frt 50 kr
Lenese	8 frt — kr
Fuszulyka	4 frt — kr
Pityóka (legszebb)	— frt 20 kr
Marhahús	kilogr.-kint — frt 28 kr
Disznóhús	— frt 36 kr
Juh-hús	— frt 20 kr
Szalonna	— frt 60 kr
Faggyu (nyers)	— frt 16 kr

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Junius 25-én.

Oszttrák járadék ezüstben	85.60
Oszttrák járadék aranyban	116.50
1860. államsorsjegyek	139.—
Oszttrák-magyar bankrészvény	875.—
Magyar hitelbank-részvény	285.50
Oszttrák hitelintézet-részvény	279.30
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.93
20 frankos arany	998
Német birodalmi márka	61.95
London (2 havi váltókért)	126.20
20 márka arany	12.38

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.
Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

284. vlt.

Árverési hirdetmény.

Alattirt kir. bírói végrehajtó ezennel közhírré teszi, miszerint kézdívásárhelyi ifj. Kovács Istvánnak soosmezői Nereszku Györgyvel fennforgó peres ügyében a kézdívásárhelyi tek. kir. járásbírósnak ide 1289. számú végzése folytán 160 hektóliter törökbuzaának bírói elárverezése megrendeltetvén, ezen árverésnek itt Kézdi-Vásárhelyen ifj. Kovács István szöcs 278. számú laktelkén leendő megtartására s készpénzért leendő eladására határidőül 1886. évi július hó 8-ik napjának délelőtti 10 órája kitűzetik, hová venni szándékozók ezenel meghivatnak.

Kézdi-Vásárhelyt, 1886. jun. 21-én.

Nagy Dániel,
kir. bir. végrehajtó.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1886. június hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. június hó 1-től.

Állo m á s o k	303. személyv.	319. vegyes v.	301. gyorsvon.	Állo m á s o k	303. személyv.	319. vegyes v.	301. gyorsvon.
Predeal (vendéglő) (érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé) (érk. ind.)	12.12	10.07	
Brassó (vendéglő) (érk. ind.)	Réggel	Délután		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé) (érk. ind.)	12.37	10.30	
Botfalva	6.22	2.55		Nagy-Enyed (érk. ind.)	2.11	12.24	
Földvár	6.45	3.19		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé) (érk. ind.)	2.34	12.41	
Mogyorós	7.01	3.38		Gyéres (elágazás Torda felé) (érk. ind.)	2.55	1.12	
Apáca	7.19	3.57		Kolozsvár (vendéglő) (érk. ind.)	3.31	2.00	
Kőpecz	7.33	4.17		Nagy-Várad (vendéglő) (érk. ind.)	3.36	2.15	
Agostonfalva	7.54	4.36		Budapest (érk. ind.)	4.09	3.02	
Alsó-Rákos	8.01	4.47			4.11	3.12	
Homoród	8.19	5.58			5.56	5.30	
Kacsa	8.45	5.42			6.31	8.00	6.03
Bene	9.01	6.02			10.00	4.05	9.13
Erked	9.22	6.33			10.15	4.50	9.18
Héjasfalva	9.43	7.01			6.30	10.00	2.15
Segesvár (vendéglő) (érk. ind.)	10.10	7.37					
Medgyes (érk. ind.)	10.29	8.01					
	10.39	8.26					
	11.54	9.43					

Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 40 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor.

Van szerencsém a n. érd. közönség figyelmét felhívni, hogy könyvnyomdamban a következő

NYOMTATVÁNYOK ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TARTATNAK

és KIS Mennyiségben is feltűnő Olcsó Áron kaphatók:

Adás-vevési szerződés.
Adóbejelentés, kisüzeműeknek
szeszgyárosoknak.
Adóhátralék-törlesztési kimutatás. L. K.
Adóhátralék kiemelés, havi.
" " 1/4 évi.
" " 1 évi.
Adó-intés
Adósság-levél r. k. egyház. tartozó pénzalaphoz.
Anyakönyv, r. k. népiskolák részére, B. minta.
Allatgyógyászati kimutatás.
Arverési feltételek.
Arverési kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Arverési hirdetmény bir. végrehajtóknak.
Arverési hirdetmény, adóügyben. (L. H.)
Arverési könyv
" bir. végrehajtóknak
Baromvadászi jegyzőkönyv.
Béketárgyalási könyv, közs. bir. L. T.
Bélyegjeggy-megrendelés iv.
Bélyegjeggy. (L. H.)
Birtokiv; beliv (L. K.)
" küliv
Bizonyítvány, ujjoncz-felszólamlási ügyben.
Családi értesítő. (L. E.)
Cseléd-könyv.
Cseléd-elbocsátási bizonyítvány
" könyvi ajánlat
" nyilvántartás
Czúkor, kávé és sörfogyasztási adóbejelentés
Dohánygyártmány-megrendelés.
Egészségi bizonyítvány, lovakkak.
Egészségügyi kimutatás, D. minta.
Erdei kihágások utáni pénzbüntetések nyilvántartása
Elemi kárfelvétel
Elennyugta
Építkezési engedély
Ertesítés a kereszteselési, (születési) házassági és
halálhíradási anyakönyvekből.
Felvételi napló a r. kath. iskolák részére, A. minta
Felelősség a közigazgatási bizottsághoz erdei kihágások ügyekben
Földkönyv
Gazda-nyilvántartás
Gyámoltak és gondnokoltak nyilvántartása.
Hagyatékli leltár, beliv
" küliv
Haláleset-felvétel, bíróságok részére.
Haláleset-felvétel, gyámhatóságok részére.
Haláleset-felvétel a brassói kir. illetékszakaszi hivatal részére.
Halál-okok idő szerinti kimutatása.
Halottkémiai iktató-könyv.

Halottvizsgálati bizonyítvány, I. minta.
Halottkémiai jelentés, II. minta.
" orv. segélyben nem részesített gyermekek haláláról, III. minta.
Halottkémiai jelentés rendkívüli halálesetről, IV. m.
Halottkémiai jelentés talált hulla iránt, V. minta.
Halottkémiai jelent. ragályos, járványvá válható vagy járványos betegségben történt halálesetről, VI. minta.
Halottvizsgálati könyv, VII. minta.
Halottkémiai jelentés halottvizsgálati könyvekkel, VIII. minta.
Határidő-napló, közs. bir. 18. §.
Határszéli igazolványváltó utalvány.
Hónvél-változási kimutatás.
Hirdetés az igénylőkhoz végrehajtóknak
Himlőoltási bizonyító tábla.
Himlőoltási részletes kimutatás.
Hivatalos arverési hirdetmény. Adóügy.
Havi adó-kimutatás. L. A.
Hivatalos bélyegjeggy.
Hivatalos jelentés, a 3 hóig nem szorgalmazott végrehajtásról.
Hivatalos jelentés, a teljesített végrehajtásról.
Idésvény, községi bírósághoz.
Idésvény, erdőkíhágások ügyekhez.
Iktató-könyv, községi részére.
Iktató-könyv, erdőkíhágások ügyekhez.
Iktató-könyv, hadköteles szökevények részére.
Infrascriptus praesentium vigore fidei in dubium et adestator in B a p t i s a t o r u m.
Infrascriptus praesentium vigore fidei in dubium et adestator in C o p u l a t o r u m.
Infrascriptus praesentium vigore fidei in dubium et adestator in D e f u n c t o r u m.
Iskolai anyakönyv B. minta
" tanköteles növendékek részére
" felvételi napló B. minta
" költségvetés
" mulasztási bejelentés a tanfelügyelőséghez
" kimutatás C. minta
" pénztári napló
" statisztikai kimutatás, vagyis 3-as tabella
" számadás
Itélet, községi bírósághoz. (L. M.)
Járványbetegségek kimutatás.
Jegyzőkönyv a községi kiad. ló le ve l e k ről
Jegyzőkönyv a községi kiad. marhalevelekről
Jegyzőkönyv a községi előjárásokról által kiállított utlevél-ajánlatokról.
Jegyzőkönyv a levágott szarvasmarhákrol.
Jegyzőkönyv az árvek követelésének nyilvántartásáról.
Jelentési levél, utazók számára.

Jelzálogjog bekebelezése vagy előjegyzése iránti kérés
Jelzálogj. bekebl. vagy előjegyz. iránti kérés felzete
Kataszteri birtokiv, küliv
" beliv
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a honvédség részére.
Katonai nyilvántartási jegyzőkönyv, a sorhad részére.
Kézbiztosítási iktató-jegyzőkönyv.
Kézbiztosítási vevény, közs. bírask.
Kielégítési végrehajtás iránti kérés, ingóságokra és ingatlanokra.
Kimutatás az év végén fennmaradt s behajthatatlanság cím. leirandó egyenes adóhátralékokról
Kimutatás a 6—12 éves és 13—15 éves gyermekek összeírásához
Kipuhatólasi jegyzőkönyv, hadköteles szökevényekről.
Költségvetés, községi iskolák részére.
Kötelezvény
Kötelezvény fél iven.
Közmunka-nyilvántartási könyv.
Községi iskolai számadás.
Községi költségterv.
Községi marha-igazolv. (Könyvecske.)
Községi marha-igazolvány, küliv
" beliv
Községi sommas "marhalétszám-kimutatás.
Községi számadás.
Küladó-hátraléki kimutatás, küliv
" beliv
Leltár r. k. lelkész, kántortanító, tanító stb. vagyionról
Leltár r. k. iskola ingó és ingatlan vagyionáról
Leltár r. k. templom ingó és ingatlan vagyionáról
Levelelboríték „Excellentsissimo Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Domino Francisco Lönhart“ stb. czimírral ellátva. 1 drb 2 kr.
Levelelboríték „A főtisztelendő rom. kath. esperesi hivatalnak“ czimírral ellátva. 1 drb 2 kr.
Levelelboríték „A nagyon tisztelendő lelkész hivatalnak“ czimírral ellátva. 1 drb 2 kr.
Lólevél-jegyzőkönyv. (L. J.)
Makacsági itélet, közs. bir.
Makacsági tárgyalási könyv
Matricula Baptisatorum.
" Copulatorum.
" Defunctorum.
Meghatalmazás.
Marhalevel-jegyzőkönyv. (L. J.)
Mixta-matrimonia.
Mutató-könyv, közs. bir. 12. §-hoz.
Nemleges zálogj. jegyzőkönyv, adóügyben. (L. Z.)

Nyilvántartás az 1879. évi XXXI. t. cz. alapján bejelentett és tárgyalat erdei kihágásokról
Nyugta és ellennyugta, r. k. egyházmegyéknek
Panasz, kisebb polgári peres ügyekhez.
Panasz-könyv, közs. bir.
Panasz-könyv, erdőkíhágások ügyekhez.
Pénz-napló erdőkíhágások és pénzbüntetések részére.
Pénzkezelési jegyzék.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló községi iskolák részére.
Pénztári napló r. kath. egyházmegyéknek, küliv
" beliv
Postakönyv.
Pótadó-földkönyv.
Rovatos kimutatás a r. k. egyház adóairól küliv
" beliv
Sommas makacsági itélet. " " felzete
" kereset
" felzete
" váltókereset.
Sürgős zálogjog bekebelezési kérés Háromszékme-gye gyámpénztára részére
Számola, utalvány és nyugta, szakértőknek, bün-nyben.
Szolgálati napló, a kir. osztrák részére
Tanköteles növendékek anyakönyve.
Tárgyalási jegyzőkönyv, közs. bir.
Tárgyalási könyv, békés esetekhez (Közs. bir.)
Tárgyalási könyv makacsági esetben
Tárgyalási könyv erd. kihágások ügyekhez
Törzskönyv-lapja, küliv
" beliv
Tűzvész-jelentés.
Tulajdonjog bekebelezése iránti kérés
" " felzete
Utazási napló
Utlevél-utalvány, a legújabb belügymin. rendelet szerint.
Ügyviteli napló r. kath. lelkész hivatalok részére
Váltó-kereset. (L. S.)
Váltó-óvás.
Vendég-könyv.
Változási kimutatás, a sorhad részére.
Változási kimutatás, a honvédség részére. (L. H.)
Zálogjog-bekebelezési, előjegyz. kérés (L. J.)
" felzete
Zálogjog törlese iránti kérés
" felzete
Záloglasi, becs. és ár. könyv adóügyben, küliv
" beliv
Záloglasi könyv, adóügy.
Záloglasi jegyzőkönyv, közs. bir.
Záloglasi-jegyzőkönyvi napló.

Raktáromat folyton nagyobbítani törekszem, hogy így a n. é. közönség igényeinek gyorsabban és jutányosabban felelhessek meg.

Elvállalok továbbá mindenemű könyvek, folyó- és röpiratok, bármienemű alapszabályok, hivatalos nyomtatványok, rovatos izek, körlevelek, felhívások, árjegyzékek, számlák, étlapok, nász- és vigalmi jelentések, mindenemű meghívók, névjegyek, tánczrendek, újévi és más alkalmi üdvözlések, felhirdetmények, szóval minden a könyvnyomdászat körébe tartozó minták csinos és gyors kiállítását.

Ajánlom írószereimet, levélborítékaimat és tentáimat, melyekből raktárt tartok s melyekből gyári áron szolgálhatok.

Végül ajánlom a következő műveket, melyek nálam tetemesen leszállított áron kaphatók: **Statistika elmélete**, Dr. Konek Sándortól — **Az osztrák-magyar monarchia statistikája**, Dr. Pásztor Móról, 4 füzet. — **1881. LIX. t. cz.** a polgári törvénykezési rendtartásról szóló 1868. LIV. t. cz. módosítása tárgyában; az **1881. LX. t. cz.** a végreh. eljárásról; **függelék** az összes hatálybaléptetési rendeletekhez, jegyzetekkel, utasításokkal és magyarázatokkal ellátta Dr. Nagy Ferencz. — **Az alkotmány és az igazságügyi politika**, Karvasy Ágosttól. — **Az 1847/8-ik évi országgyűlési törvényczikkek**. — **1870. XLII. t. cz.** a köztörvényhatóságok rendezéséről. — **A közrendészeti tudomány**, Karvasy Ágosttól. — **Váltójogtan**, Dr. Karvasy Ágosttól. — **A magyar váltóeljárás**, tekintettel az új bírósági szervezetre, Dr. Apáthi Istvántól. — **Az új váltóeljárás**, magyarázattal és irónypéldákkal, Kassay Adolfól. — **Törvényczikk** a kir. közjegyzőkről. — **Törvényczikk** az országgyűlési képviselők választásáról. — **Az új vadászati törvény**. — **Polgári törvénykezési rendtartás**. — **Ugyanaz**, az 1870-ki XIV. póttörvényczikkkel. — **Ideiglenes polgári perrendtartás**, az erdélyi nagyfejedelemség és a vele egyesített részek számára. — **Ausztriai általános polgári törvénykönyv**, Karvasy Ágosttól. — **A társulási intézmények a nemzetgazdaságban**, Kautz Gyulától. — **Politika vagy országásztan**, Kautz Gyulától. — **Adalék a magyar közjoghoz**, Deák Ferencztől.

Tisztelettel

SZABÓ ALBERT,

könyvnyomda-tulajdonos.